

ELTE TTK Földrajz alapszak (BSc) szóbeli záróvizsga tételek -2009

(Minden szakirány számára közös tételek)

- 1) A földrajzi övezetesség jellemzése, társadalom- és gazdaságföldrajzi következményei a Földön
- 2) A vulkánosság és a földrengések oka, területi elrendeződése, társadalmi-gazdasági következményei
- 3) A trópusi nedves és száraz területek természetföldrajzi jellemzői
- 4) A glaciális és a periglaciális területek természetföldrajzi jellemzői
- 5) A mérsékelt övezet természetföldrajzi jellemzői
- 6) Magyarország tájainak természetföldrajzi jellemzői, a táji adottságok szerepe a gazdaságban és a társadalmi munkamegosztásban
- 7) A Föld és az élet fejlődésének főbb szakaszai
- 8) A legfontosabb természeti erőforrások megoszlása a Földön, hasznosításuk nagytérségi különbségei, világkereskedelmük fő irányai és útvonalai
- 9) A fő gazdasági ágazatok szerepének, település- és térségformáló hatásainak változásai a történelmi fejlődés során
- 10) Világgazdasági pólusok és perifériák. A globalizáció fő folyamatai, hatásai, következményei.
- 11) Az urbanizáció fogalma, szakaszai. A világ városhálózata. Városverseny.
- 12) A népesedési és migrációs folyamatok, valamint a településhálózat jellemzői a mai Magyarországon
- 13) A gazdasági átalakulás területi jellemzői Magyarországon a rendszerváltozás óta
- 14) Kelet-Közép-Európa országainak közös és eltérő természet- és társadalom-földrajzi vonásai
- 15) Centrum-periféria megosztottság, fejlettségi különbségek Európában és országaiban
- 16) Az Európai Unió fejlődéstörténete, intézményei, a regionális és környezeti politika eszközrendszere

ELTE TTK Földrajz alapszak (BSc) szóbeli záróvizsga tételek -2009

(Környezetföldrajz szakirány)

- 1) Az éghajlatot kialakító tényezők, az éghajlat elemei és övezetessége
- 2) A Föld felépítése, belső szerkezete. A lemeztektonika alapvetései és jelentősége.
- 3) A víz körforgalma. A tengerek és a folyóvizek földrajza. Vízgazdálkodás.
- 4) A Kárpát-medence életföldrajzi vonásai
- 5) Zonális és intrazonális talajok kialakulásának feltételei és folyamatai
- 6) A talajerózió kialakulásának tényezői és az ellene való védekezés hazai módszerei és eljárásai
- 7) A felszínfejlődés legfontosabb földtörténeti állomásai és jellemzői a Kárpát-medencében
- 8) Hazánk felszíni és felszín alatti vizei. Hasznosításuk lehetőségei és korlátai.
- 9) A Kárpát-medence talajai.
- 10) Hazánk potenciális növénytakarója és átalakulása a társadalmi tevékenység hatására.
- 11) Az antropogén geomorfológia vizsgálati kérdései és módszerei.
- 12) A környezet- és természetvédelem elvi alapjai és gyakorlati kérdései
- 13) Az ökológia főbb alapelvei, populációk és közösségek funkcionális és strukturális jellemzői.
- 14) Ökológiai rendszerek stabilitásának kérdései, a degradáció, eutrofizáció okai és következményei.
- 15) A távérzékelés módszerei, alkalmazásuk lehetőségei a földrajztudományban.
- 16) A természetföldrajz térinformatikai eszközrendszere (GIS). Modellek, módszerek, eljárások.

ELTE TTK Földrajz alapszak (BSc) szóbeli záróvizsga tételek - 2009

(Terület- és településfejlesztő szakirány)

- 1) A szociálgeográfia fő vizsgálati kérdései és módszerei
- 2) Az EU térfelosztási rendszere: a NUTS. A hazai tervezési statisztikai régiók fejlődési pályái és szerepük a területfejlesztésben.
- 3) Európa hagyományos centrumterülete – Nyugat- és Nyugat-Közép-Európa – társadalom-földrajzi jellemzői
- 4) Európa peremterületeinek – Dél-, Észak- és Kelet-Európa – társadalom-földrajzi jellemzői
- 5) A foglalkoztatottság, a munkaerőpiac és a munkanélküliség Magyarországon
- 6) A termelő és a lakossági infrastruktúra fejlődési trendjei, térségi és települési megoszlása Magyarországon
- 7) Térségtípusok. A regionális (területfejlesztési) politikák jellemző beavatkozási területei Európában.
- 8) Budapest és agglomerációja. Urbanizációs trendek, városirányítás, fejlődési lehetőségek és korlátok.
- 9) Közigazgatási térfelosztás, térségi szintek Magyarországon. Az Önkormányzati törvény.
- 10) A település fogalma, településhierarchia, a hazai településfejlesztés változó céljai és eszközei
- 11) A határ menti területek helyzetének változásai és fejlesztési lehetőségei Magyarországon
- 12) A hazai területfejlesztés történetének főbb szakaszai a huszadik század második felétől napjainkig
- 13) A területfejlesztésről és -rendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény. A területfejlesztés fő célterületei, térségtípusai.
- 14) A területfejlesztés és a területrendezés, a településfejlesztés és a településrendezés tartalma, viszonya, eszközei
- 15) A hazai környezetvédelem jogi háttere, kormányzati és területi szervei, irányítása, szabályozása
- 16) A vidékfejlesztés fogalma, céljai, intézményrendszere Európában és Magyarországon

ELTE TTK Földrajz alapszak (BSc) szóbeli záróvizsga tételek - 2009

(Regionális elemző szakirány)

- 1) A régió fogalma, értelmezései
- 2) Európa hagyományos centrumterülete – Nyugat- és Nyugat-Közép-Európa – társadalom-földrajzi jellemzői
- 3) Európa peremterületeinek – Dél-, Észak- és Kelet-Európa – társadalom-földrajzi jellemzői
- 4) Közigazgatási térfelosztás, térségi szintek. A NUTS rendszer.
- 5) Térbeli hálózatok, térkapcsolatok, áramlások szerepe a területi fejlődésben. E folyamatok sajátos vizsgálati módszerei.
- 6) A területi fejlettség mérése
- 7) Területi egyenlőtlenségi mutatók
- 8) Területi összefüggések elemzése, a korreláció- és regressziószámítás használata a területi elemzésekben
- 9) A területi fejlettségi különbségek történeti változásai. A Williamson-hipotézis.
- 10) A népességösszetétel és a népességmozgások fő mutatószámai a területi vizsgálatokban
- 11) A foglalkoztatottság, a munkaerőpiac, a munkanélküliség általános és területi jelzőszámai
- 12) Térségtípusizálási, térfelosztási, regionalizálási módszerek
- 13) A nagyvárosi szegregáció. Városföldrajzi, városkutatói módszerek.
- 14) A területi elemzésekben felhasználható legfontosabb nemzetközi adatbázisok, adatforrások. Az Eurostat adatrendszerei.
- 15) A területi elemzésekben felhasználható legfontosabb hazai adatbázisok, adatforrások. A népszámlálások adattartalma.
- 16) A társadalmi térinformatika elemzési módszerei, a tematikus térképezés